

İZMİR ÇEVRESİ SOSYAL YAŞAM ALANI PROJESİ (ÇİÇEKLIKÖY-YAKAKÖY ÖRNEĞİ)

Prof. Dr. Altay Uğur GÜL
altayugurgul@hotmail.com

Özet:

Bu bildiri ile orman içi ve bitişiğinde yer alan, bazı dinlenme mekânlarının yer aldığı ve insanların kısa süreli boş zamanlarını yoğun olarak geçirdiği Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi esas alınarak, İzmir'in çok yakın çevresi için bir Sosyal Yaşam Alanı Projesi geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda; çevresinde yer alan ormanlık alanları da içine alacak şekilde, Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi bir bütün olarak ele alınmış, bölgede bulunan rekreasyon mekânlarının yeniden düzenlenmesi, birbiriyle ilişkilendirilmesi ve bütünleştirilmesi, mekân ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi, çevre kalitesini düşürmeyen tren, bisiklet, at/fayton gibi ulaşım araçlarının tercih edilmesi, Anadolu'nun geleneksel kültürünü taşıyan mekânların oluşturulması, insanların doğa ile aktif etkileşim kurabildiği, bütünleşebildiği, daha kolay erişilebilen, planlı, yeşil ve doğal rekreasyon alanlarının yaratılması planlanmıştır.

Abstract:

This paper is aimed to develop a Recreation Project based on the Ciceklikoy-Yakaköy Area located in and around the forest. There are some recreation areas in the region and many people spend a short-term free time in the region. In this context; the Ciceklikoy-Yakaköy Area as a whole was considered and made the following planning; integration and reorganization of the recreation areas in the region, improving the quality of facilities and services in the areas, using of transportation vehicles such as train, bicycle, horse and phaeton, creating areas with the traditional culture of Anatolia. Thus, people will be able to interact actively and integrate with nature. More easily accessible, planned, green and natural recreation areas will be created in the region.

1.GİRİŞ

Boş zaman, gelir elde etmek amacıyla çalışılmayan zaman (Yüncü vd., 2013); spor, sosyal ilişkiler, zorunlu davranışlar için gerekli zamanın dışında kalan zaman (Uğurlu, 2005) veya kültür, eğlence, kişisel gelişim, sağlık vb. aktiviteleri içeren iş dışındaki etkinlikler (Ellis ve Witt, 1991) olarak tanımlanır. Boş zamanın rahatlatma, eğlenme ve kişisel gelişim olmak üzere üç temel fonksiyonu bulunur. Edginton vd. (2003)'e göre boş zaman, baskıların bulunmadığı, işin getirdiği yükümlülüklerden arınmış, iyileştirici ve serbest zamanın yaratıcı kullanımı olarak görülür (Yüncü vd., 2013). Boş zaman, bireyin kendisine ayırmak zorunda olduğu zaman dışında kalan, özgür kaldığı bir zamandır.

Hacıoğlu vd. (2003)'e göre, boş zaman, uzun süreli ve kısa süreli boş zamanlar olarak ikiye ayrılır. Uzun süreli boş zamanlar çocukluk dönemi, yıllık izin ve emeklilik dönemi boş zamanlarından; kısa süreli boş zamanlar ise iş günü sonu, hafta sonları ve kısa süreli (2-3 günlük) boş zamanlardan oluşur (Sevil vd., 2012).

---

* Bu bildiri Orman Mühendisleri Odası adına düzenlenmiştir.

İnsanlar, bu boş zamanlarında spor, alışveriş, kültür-sanat etkinlikleri, eğlence, geziler vb. farklı etkinliklere yönelir ve bu, “*rekreasyon*” kavramını ortaya çıkarır. Neumeyer (1958) rekreasyonu, bireylerin boş zamanları süresince, alternatifler arasında özgürce seçim yapabildikleri, eğlence, zevk ve memnuniyet amacıyla bireysel ya da kolektif olarak gerçekleştirilen herhangi bir aktivite olarak; Torkildsen (2005) ise istek ve arzuları tatmin etmek için bireylerin boş zamanları süresince özgürce seçimde bulunabildikleri ve gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler ya da deneyimler olarak tanımlar (Yüncü vd., 2013).

İnsanlar günlük iş yaşamının yoğunluğundan uzaklaşmak ve dinlenmek, başarı ve güven duygusunu kazanmak ve geliştirmek, özgürlük ve özgürce karar verme duygusunu tatmak, risk almak, yaratıcı olmak ve kendisini geliştirmek, bir grup içerisinde var olmak vb. gerekçelerle rekreasyon etkinliklerine katılır. Ancak; etkinliklerden hangisine katılacağına, sahip olduğu boş zaman miktarı ile harçayabileceği gelirin ve etkinliklere ulaşılabilirliğine bakarak karar verir. Burada; en önemli husus, insanların katılabileceği rekreasyon etkinliklerinin ve alanlarının var olması, ayrıca ulaşılabilir olması gerektirir.

Aslanboğa ve Gül (1999)’e göre; orman rekreasyon alanları, bir orman bütünlüğü ya da bir orman parçası üzerinde, açık havada, dinlenme amaçlı piknik, atlı-yaya yürüyüşleri, kılavuzlu turlar, çeşitli spor etkinlikleri, manzara seyri, bir süre orman havası teneffüs etme, orman ekosistemine özgü ortam içinde zihinsel ve bedensel olarak dinlenme gibi çeşitli insan etkinlikleridir. Kent insanı değişik yerler görme ister, ancak mevcut yeşil alanların yetersiz olması ve özellikle sahip olduğu doğal, kültürel ve görsel değerler nedeniyle ormanlık alanlardaki kırsal rekreasyon etkinliklerine katılmayı tercih eder (Atken, 2003).

Dört milyonluk nüfusu ile büyük bir şehir olan İzmir’de, iş yaşamı yoğun geçer; çevre kirliliği, şehir ve trafik insanları yorar, stres altında bırakır. Bu nedenle, insanlar, genellikle İzmir içinde yer alan Kültürpark, İnciraltı, Teleferik, Karşıyaka, Bostanlı, Bayraklı, Kordon, Buca Gölet ve Yedigöller, Homeros Vadisi, Aşık Veysel Rekreasyon Alanı, İzmir Doğal Yaşam Parkı, Kuş Cenneti gibi alanlarda ya da Gümüldür, Özdere, Urla, Alaçatı, Çeşme, Selçuk, Kuşadası, Foça gibi deniz kıyılarında boş zamanlarını geçirir. Ancak; bu gibi şehir içi/deniz kenarı dinlenme ortamlarının yetersiz kalması nedeniyle, İzmir’in çok yakın çevresinde yer alan Çiçekliköy, Yakaköy, Karagöl, Karabel, Kemalpaşa Deresi vb. şehir dışında/orman içi ve bitişğinde bulunan rekreasyon alanlarına ve etkinliklerine yoğun bir biçimde yönelir.

Bu durum, İzmir çevresindeki ormanların rekreasyon (eğlenme-dinlenme, piknik ve kamp yapma, orman içinde yürüyüş yapma, bisiklete binme, orman içinde konaklama, estetik vb.) işlevini, üretim (odun ve odun dışı ürünler vb.) ve ekolojik (erozyonu ve selleri önleme, toprak ve su koruma, oksijen üretme, biyolojik çeşitliliği koruma vb.) işlevinden daha önemli duruma getirir. Ancak; çeşitli doğal ve kültürel özelliklere sahip bu gibi alanlar, rekreasyon etkinlikleri açısından ön plana çıksa da, yine de kullanıcı isteklerini karşılayamaz, ayrıca korunmaya, geliştirilmeye ve kullanım ilkeleri çerçevesinde planlamaya gereksinim duyarlar (Karadağ ve Akpınar, 2003). Nitekim; bu durum, İzmir’in çok yakın çevresindeki rekreasyon alanlarında da açıkça kendisini gösterir. Bu da, İzmir çevresinde, genişletilmiş ve etkinlikleri çeşitlendirilmiş kısa süreli boş zaman değerlendirme, yani gelişmiş sosyal yaşam alanlarının oluşturmasını gerekli kılar.

Bu bağlamda, bu bildiri kapsamında, orman içi ve bitişğinde yer alan, bazı dinlenme mekânlarının yer aldığı ve insanların kısa süreli boş zamanlarını yoğun olarak geçirdiği Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi esas alınarak, İzmir’in çok yakın çevresi için bir Sosyal Yaşam Alanı Projesi geliştirilmesi ve böylece, gelişmiş bir rekreasyon alanı oluşturulması amaçlanmıştır.

* Bu bildiri Orman Mühendisleri Odası adına düzenlenmiştir.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

İzmir, Anadolu Yarımadası'nın batısında, Ege Denizi kıyısında, 26° 15' - 28° 20' doğu boylamları ile 37° 45' – 39° 15' kuzey enlemleri arasında yer alır. İzmir'de tipik Akdeniz iklimi egemendir; yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır. Akdeniz bitkilerinin birçok türü bulunur; yaklaşık 430.000 hektar ormanlık alan vardır; denize yakın bölgelerde kızılçam, daha yükseklerde karaçam ormanları, ayrıca çınar, kestane, dişbudak, söğüt, kavak, akçaağaç, karaağaç, palamut meşesi ve kızılçak gibi yapraklı ağaçlar yayılış gösterir; maki bitkileri de yaygın olarak yer alır (.....).

İzmir, Türkiye'nin en büyük üçüncü şehridir ve yukarıda da ifade edildiği üzere, insanlar boş zamanlarını, genellikle İzmir'in çok yakın çevresinde yer alan orman içi ve bitişiğinde bulunan dinlenme alanlarında (özellikle Çiçekliköy, Yakaköy, Karagöl vb.) çeşitli rekreasyon etkinliklerine katılarak geçirirler.

İzmir şehir merkezine yarım saat, Bornova'ya beş-altı dakika uzaklıktaki Çiçekliköy ve Yakaköy, temiz havası, çam ağaçları, bahar aylarında açan rengarenk çiçekleri, yöresel ürünleri, iştah açıcı kahvaltı sofraları ve piknik alanları, manzaraları ile kısa süreli geziler için uygun bir bölgedir (Şekil 1). Denizden 300-400 metre yüksektedir ve ..... hektarı orman olmak üzere, yaklaşık olarak 3800,0 hektar alanı kaplar.

İzmir-Manisa karayolu üzerinde, Bornova'dan yaklaşık altı kilometre sonra Çiçekliköy sapağına girilir. Sapağın hemen sağında İzmir (Çiçekliköy) Kent Ormanı ile karşılaşılır. Buradan, Ulucak tarafına, kızılçam ormanları içerisinde güzel bir gezinti yolu vardır. Çiçekliköy, taş döşeli ve dar sokakları, eski evleri ile dikkat çeker. Köyde, çeşidi bol, doğal ve lezzetli kahvaltı sofraları ile “*kendin pişir, kendin ye*” sloganlı mangal restoranlar bulunur. Sapağın solundan ise Çamlık Caddesi devam eder; köprüden sonra sol tarafta, kızılçam ormanları içerisindeki Çiçekliköy Piknik Alanı yer alır.

Yakaköy'e doğru ilerledikçe, önce Çamlık caddesi, sonra da Yaka Caddesi boyunca sağlı/sollu sıralanmış, kahvaltı evleri, kır kahveleri ve restoranlar bulunur. Tertemiz doğada, çiçek kokuları arasında kahvaltı yapılabilir, gözleme yenebilir veya mangal keyfi yaşanabilir. Yakaköy'e yaklaşıldıkça meyve ağaçlarının bulunduğu bağ-bahçeler ile Yaka Caddesi'nin sağında kızılçam ormanları içerisindeki Yakaköy Piknik Alanı yer alır. Burada; uçurtma uçuran, ailece eğlenen insanlar ve çocuklar görmek mümkündür. Çiçekliköy-Yakaköy arasındaki yaklaşık beş kilometrelik yolda, araç trafiği rahatsızlık verse de, yürüyüş yapılabilir, bisiklete ile gezintiye çıkılabilir.

Yaka Caddesi'nin sonunda, farklı doğal güzellikleri barındıran, sessiz ve temiz havası olan kızılçam ormanları içindeki Bornova'ya bağlı Yakaköy'e girilir. Köyde, büyük sayılabilecek bir meydan, çevresinde de, doğal yiyecek-içecek hizmetleri sunan kahvaltı evleri bulunur. Yakaköy'de ormanın içinde atış poligonu, trap ve paintball sahaları da vardır. Hem Çiçekliköy'de, hem de Yakaköy'de at ile gezinti de yapılabilir.

Şekil 1. Çiçekliköy ve Yakaköy'e ait Basit Kroki.

Ancak; her iki köyde yer alan bu dinlenme ve eğlence mekânları incelendiğinde; yetersiz planlama, örgütlenme ve işletme yapısı ile karşılaşılır. Mekân büyüklüklerinin yeterli olmadığı, özellikle mesire yerlerinde ziyaretçi kapasitelerinin aşıldığı, gürültü ve çevre kirliliğinin (çöp sorunu) olduğu, zaman zaman personel sayısının yetmediği ve yiyecek-içecek temininde eksiklikler yaşandığı, hizmet ve mekân kalitesinin düşük ve özensiz olduğu, ziyaretçi karşılamalarının konuksever olmadığı dikkat çeker, ayrıca ziyaretçilerin özel araçları ile alana gelmeleri, hem çevre kirliliğine yol açar, hem de trafik ve otopark sorunu yaşatır.

Bu sorunları ortadan kaldırmak ve çeşitli sosyal etkinlikleri içeren boş zaman değerlendirme olanaklarını çeşitlendirmek, rekreasyon mekânlarını genişletmek ve geliştirmek, dolayısıyla gelişmiş sosyal yaşam alanları oluşturmak için İzmir'in çok yakın çevresinde yer alan ve rekreasyon potansiyeli yüksek, orman içi ve bitişiğindeki Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi, proje alanı olarak ele alınmıştır. Bu kapsamda; çeşitli (topoğrafik, arazi kullanım vb.) haritalar ve hava fotoğraflarından, ayrıca İzmir ve çevresi ile ilgili rekreasyon etkinliklerine ilişkin bilgilerin yer aldığı çeşitli yayın, araştırma ve raporlardan yararlanılmıştır. Daha sonra, arazi gözlemleri yapılmış, uzman görüşleri alınmış ve elde edilen bilgiler,

- I. Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi Rekreasyon etkinlikleri,
- II. Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi Rekreasyon mekânları,
- III. Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi Sosyal Yaşam Alanı Projesi, aşamaları izlenerek değerlendirilmiştir.

3.BULGULAR

Rekreasyon etkinlikleri birçok ölçüt esas alınarak, değişik biçimlerde sınıflandırılmakla birlikte, genellikle dış mekân (açık alan) ve iç mekân (kapalı alan) rekreasyon etkinlikleri olarak ikiye ayrılır.

- I. Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi Rekreasyon etkinlikleri.

Yukarıda verilen özet bilgilere göre; Çiçekliköy ve Yakaköy'de, genellikle piknik ve kamp yapma, kahvaltı, yeme-içme, doğa/orman yürüyüşü/koşusu, bisikletle/atla gezinti, uçurtma

* Bu bildiri Orman Mühendisleri Odası adına düzenlenmiştir.

uçurma, manzara seyretme, fotoğrafçılık vb. açık alan rekreasyon etkinliklerinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Proje kapsamında; bu etkinliklere köy evlerinde, butik otellerde, karavanlarda konaklama, köy kahvaltısı, ev ve bahçe işleri, yöresel el sanatları satış yerleri, tırmanma, kaya tırmanışı, ipe iniş, ağaç parkı (arberetum), botanik bahçesi, evcil hayvan tanıma vb. etkinliklerin eklenmesi düşünülmektedir.

II. Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi Rekreasyon mekânları.

Çiçekliköy ve Yakaköy’de yukarıda sıralanan mevcut etkinlikler, genellikle kent ormanı ve piknik alanları ile özel kahvaltı evleri, kır kahvesi ve restoranlarda sunulmaktadır. Proje kapsamında; bu mekânlara, Anadolu’nun değişik bölgelerine ait kültürlerin de tanıtıldığı Anadolu Evleri’nde, ahşap evlerde, butik otellerde, karavanlarda konaklama, rekreatif alışveriş hizmetlerinin sunulduğu satış mekânlarının eklenmesi ve ayrıca, mekân içi ulaşımda bisiklet, at ve fayton, özellikle de raylı sistem (tren) kullanılması düşünülmektedir.

III. Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi Sosyal Yaşam Alanı Projesi.

Çiçekliköy ve Yakaköy varlığını, İzmir şehir merkezine yakınlığına, sahip olduğu doğal güzelliklere, bitki örtüsüne, ormanlarına, dinlenme ve eğlenme alanlarına (piknik ve mesire alanları, kır kahvesi ve restoranlar vb.) borçludur. Ancak; sahip olduğu bu olanaklar incelendiğinde; mekânların, genellikle yeme-içmeye dayalı olarak düzenlendiği, mekân ve hizmet kalitesinin düşük olduğu ve çevre kalitesine de özen gösterilmediği görülmektedir. Ayrıca; bölge için genel ve ayrıntılı rekreasyon planlamasının yapılmadığı, iyi bir rekreasyon örgütlenmesinin kurulmadığı, dolayısıyla farklı mekânların birbirine bağlanmadığı ve bütünlük göstermediği, ilişkili alanlar ve etkinlikler oluşturulmadığı, gelecekteki rekreasyon gereksinimlerinin dikkate alınmadığı, herşeyden önemlisi de, çevredeki ormanlık alanların rekreasyon amaçlı olarak yeterince değerlendirilmediği ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda; bir rekreasyon planlaması kapsamında olmak üzere, bölgenin çevresinde yer alan ormanlık alanları da içine alacak şekilde, amaç ve hedefleri belirlenmiş, etkinlikleri ve mekânları iyi bir şekilde düzenlemiş, ilişkilendirilmiş ve bütünleştirilmiş, ulaşım olanakları çeşitlendirilmiş Çiçekliköy-Yakaköy Sosyal Yaşam Alanı Projesi (Şekil 2), aşağıdaki adımlar izlenerek geliştirilmiştir:

1) Faaliyet alanına ulaşım hizmetleri.

- a) Bornova-Çiçekliköy Sapağı’na kadar raylı sistem ile ulaşım.
- b) Özel araç kullanan ziyaretçiler için Çiçekliköy Sapağı Otoparkı.

2) Faaliyet alanı içindeki ulaşım hizmetleri.

- a) Çiçekliköy-Yayaköy arasındaki ulaşımı sağlayan Çamlık ve Yaka Caddesi’nin yaya, bisiklet ve at/fayton ile ulaşım sağlayacak biçimde düzenlenmesi ve kiralama hizmeti sunulması.
- b) Çiçekliköy-Yakaköy-Çiçekliköy raylı sisteminin (tren) kurulması.

Bölgeye gelen ziyaretçiler, çoğunlukla özel araç kullanmaktadırlar. Bu da, taşıma kapasitesi ve otopark sorunu yaratmakta, araçların yol dışındaki alanlara gelişigüzel park edilmesi, çevre ve görüntü kirliliği oluşturmaktadır. Bu nedenle, hem alana ulaşmada, hem de alan içi ulaşımda, raylı sistemin (tren) tercih edilmesi uygun olacaktır. Önerilen raylı sistem, bir

Şekil 2. Çiçekliköy-Yakaköy Sosyal Yaşam Alanı Projesi Basit Gösterimi

eğlence (hayal) treni niteliği de göstermeli ve Çiçekliköy-Yakaköy-Çiçekliköy hattını (Şekil

2) izlemelidir. Her istasyonda, çeşitli rekreasyon mekânları ve etkinlikleri sunulmalıdır.

3) Bölgede mevcut rekreasyon mekânlarında kalitenin (alt ve üst yapı ile donatı elemanı (içme suyu, tuvalet, aydınlatma, yönlendirme levhaları vb.) yükseltilmesi, eksikliklerinin giderilmesi, nitelikli personel istihdam edilmesi vb. ve yeni tesislerin kurulması.

Bölgeye gelen ziyaretçiler, çoğunlukla kaliteli mekânlar ve hizmetler aramaktadırlar. Bu nedenle; faaliyette bulunan ve yeni kurulacak işletmelerde kalitenin yüksek olması, rekreasyon potansiyelinin, ziyaretçi memnuniyetinin artırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından önemli olmaktadır.

4) Çiçekliköy ve Yakaköy Piknik Alanı'ndaki altyapı (piknik üniteleri, oturma alanları, spor ve yürüyüş yolları, çocuk oyun alanları, WC, çeşmeler, çevre temizlik, yağmur barınağı, seyir terasları vb.) ile hizmet kalitesinin (büfe, yiyecek-içecek, tabak ve bardak, kaşık, çatal, bıçak, mangal, maşa, kömür, kuru tahta, çıra vb. sağlama) yükseltilmesi.

5) Çiçekliköy-Yakaköy-Çiçekliköy hafif raylı sistemi istasyonları çevresinde yeni rekreasyon mekânlarının ve etkinliklerinin oluşturulması.

- a) Yeni kahvaltı evleri, kır kahvesi ve restoranlar.
- b) Yapay göletler ve göl ekosistemi (mikroskobik canlılar, kurbağalar, sazlıklar, sinekler, balıklar, çeşitli kuşlar, balıkçıl kuşlar, çeşitli böcekler, ördek, yılan, çekirge ile nilüfer, eğrelti otu, atkuyruğu ve nergis türü bitkiler) canlıları tanıtımı.
- c) Cumbalı, bahçeli Anadolu Evleri'nde (Ahşap Karadeniz Evleri, Kerpiç Orta Anadolu Evleri, Taş Ege, Akdeniz Güneydoğu Anadolu Evleri vb.) konaklama.
- d) Köy/çiftlik evlerinde, ahşap evlerde, butik otellerde ve karavanlarda konaklama.
- e) Botanik Bahçesi, Arberetum.
- f) Yeni yürüyüş/bisiklet/atla gezinti yolları.
- g) Tırmanış/kaya tırmanışı/doğa yürüyüşü.
- h) Hobi bahçeleri (kümesten yumurta al, domates ve salatalığı bahçeden topla, süt sağ, tekmeden bal/reçel/yağ al, ekmek pişir, kümes hayvanlarını besle vb.)
- i) Manzara seyir terasları ve kır bahçeleri.
- j) Yeni rekreatif alışveriş hizmetleri (biçki dikiş, dokuma, nakış, örme ürünleri, toprak, tahta, demir, deri ve inşaat işleri, yöresel el sanatları vs. satışı).

6) Orman içi ve bitişiğinde yer alan mevcut tesisler (kır kahvesi, restaurant, köy kahvaltı evleri ve mekânları vb.) ile Çiçekliköy-Yakaköy çevresi ormanlık alanda oluşturulacak yeni rekreasyon alanlarının bütünleştirilmesi.

Görüldüğü üzere bu projenin temel özellikleri, Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi'nin bir bütün olarak ele alınarak, bölgede bulunan rekreasyon mekânlarının yeniden düzenlenmesi, mekân ve hizmet kalitesinin yükseltilmesi, bölgede özel araçlar yerine, çevre kalitesini düşürmeyen ulaşım araçlarının (tren, bisiklet, at/fayton, yaya vb.) kullanılması, Anadolu'nun geleneksel kültürünü taşıyan mekânların oluşturulması, insanların doğa ile aktif etkileşim kurabildiği,

bütünleşebildiği, daha kolay erişilebilen, planlı, yeşil ve doğal rekreasyon alanlarının yaratılmasıdır.

Ancak; unutulmamalıdır ki, bilinçsizce ve kontrolsüz yapılan rekreasyon etkinlikleri sonrasında şişelerin, teneke kutuların, kağıtların, pillerin, plastik ve metal malzemelerin doğaya bırakılması sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Ayrıca; doğal alanların rekreasyonel amaçlı kullanımı, toprak sıkışmasına, bitki örtüsünün ezilmesine, bitki kaybına, bitki örtüsü özelliğinin (tür sayısı, bitki boyu, canlı örtü, ölü örtü vb.) bozulmasına, yaban hayatı davranışlarında değişmelere neden olmakta, dolayısıyla alanlardaki mevcut kaynak değerlerini olumsuz etkilemekte, alanların çekiciliğini azaltmakta ve rekreasyon etkinliklerinin kalitesini azaltmaktadır (Uzun vd., 2012). Bu nedenle; bu projede, bölgedeki doğal kaynakların (fauna ve flora, topoğrafik yapı, su ve toprak) önemli bir zenginlik olduğu, insan yaşamı için kaliteli bir çevre oluşturduğu, korunma-kullanılma dengesi göz önüne alınarak yönetilmesi ve planlanması gerektiği temel strateji olarak yer almaktadır.

4.SONUÇ VE ÖNERİLER

Çiçekliköy-Yakaköy, değişik özellikte tepelere, sırtlara, vadilere, bağ ve bahçelere, manzaralara ve peyzaj değerlerine sahip bir bölgedir. Ayrıca; kızılçam ormanları, orman altı bitkileri ve çiçekleri ile zengin bitki örtüsü yayılış gösterir. Yılın her ayında birçok rekreasyon etkinlikleri yapıldığı bir bölgedir.

Bu proje ile İzmir'in yakın çevresinde bulunan mesire/piknik/dinlenme mekânlarının genişletilmesi, mevcut tesislerin hizmet kalitesinin geliştirilmesi ve çeşitliliğinin artırılması, bölgelere ulaşım olanaklarının artırılması ve çeşitlendirilmesi, mekân içinde bisiklet, at/fayton ve raylı sistem ulaşımının tercih edilmesi ve geliştirilmesi, orman bitişiğinde yer alan tesisler (kır kahvesi, restoran, köy kahvaltılık evleri ve mekanları vb.) ile entegrasyonun sağlanması, Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi esas alınmakta ve çevresinde yer alan ormanlık alanları da içine alacak şekilde Çiçekliköy-Yakaköy Bölgesi'ni bir bütün olarak düzenleyen örnek bir rekreasyon projesi önerilmektedir.

Bu kapsamda; bu proje, bölgenin ekolojik, biyolojik (flora-fauna), peyzaj ve kültürel değerlerini koruyucu, gözetici, sürekliliğini sağlayıcı, çevre (hava, toprak, su ve gürültü) kirliliğini önleyici temel stratejisine sahiptir. Bu nedenle, eğer bu proje uygulanırsa, bir rekreasyon yönetim planı hazırlanmalı, bu planda koruma-kullanma dengesine dikkat edilmeli, iyi düzenlenmiş bir organizasyon kurulmalı ve bilgilendirme ofisleri aracılığı ile ziyaretçilere rekreasyon alanı tanıtılmalı, rekreasyon faaliyetlerinin doğal kaynak değerlerine verebileceği zararlar anlatılmalıdır.

KAYNAKÇA

Aslanboğa, İ. ve Gül, A. "Kemalpaşa Ormanlarının Rekreasyonel Değeri", Kemalpaşa Sempozyumu, İzmir, 3-5 Haziran 1999.

Atken, M. Isparta İlindeki Bazı Rekreasyon Alanlarının Mevcut Potansiyellerinin Belirlenmesi, SDÜ Orman Fakültesi Dergisi, Seri A (2), 2003, 115-132.

Edginton, C., Coles, R. ve Mclelland, M. Leisure Basic Concepts. AALR, Reston, 2003, VA.

Ellis, G. D. ve Witt, P. A. Conceptualization and Measurement of Leisure: Making the Abstract Concrete. içinde Recreation and Leisure: Issues in an Era of Change. (Üçüncü Baskı) Ed.: Goodale, Thomas L., Witt, Peter, A. Venture Pub., 1991, 377-395.

Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A., Dinç, Y. Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi, Detay Yayıncılık, Ankara, 2003.

Karadağ, A.A. ve Akpınar, N. Eğirdir ilçesinin Rekreasyon Kaynaklarının Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi. *Tarım Bilimler Dergisi*, 9 (2), 2003, 189-196.

Sevil, T., Şimşek, K.Y., Katırcı, H., Çelik, V.O. ve Çeliksoy, M.A. (Ed. Kocaekşi, S.). Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi, T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını No : 2497/1468, Eskişehir, 2012, 215 s.

Uğurlu, A. Rekreasyonel Amaçlı Doğa Sporlarının Turizm’de Kullanılması : Antalya Köprülü Kanyon Rafting Uygulaması, Yüksek Lisans Tezi, T.C. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2005, 120 s.

Uzun, S., Müderrisoğlu, H., Kaya, L.G. ve Demir, Z. “Doğal Alanlardaki Rekreasyonel Faaliyetlerin Ekolojik Etkileri”, I. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 791-809, 12–15 Nisan 2012, Kemer, Antalya.

Yüncü, D., Coşkun, İ.O., Sevil, T., Özel, Ç.A., Yüncü, H.R. ve Şimşek, K.Y. (Ed. Argan, M.). Rekreasyon Yönetimi, T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını No : 2855/1812, Eskişehir, 2013, 240 s.